

Komisijos pranešimas dėl kiekybinės informacijos apie sudedamąsias dalis (KISD) pateikimo principo taikymo

(2017/C 393/05)

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
1. Įvadas	5
2. Pareiga pateikti KISD	5
3. Nuostatos, leidžiančios nesilaikyti pareigos pateikti KISD	7
4. KISD išraiškos formos	10
5. KISD vieta ženklinant	12

Komisijos pranešimo tikslas – įmonėms ir nacionalinėms institucijoms pateikti gaires dėl kiekybinės informacijos apie sudedamąsias dalis (KISD) pateikimo (angl. *Quantitative Ingredients Declaration*, QUID) principo taikymo, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011⁽¹⁾ dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (toliau – Reglamentas). Šiuo pranešimu pakeičiamos ir papildomos gairės dėl kiekybinės informacijos apie sudedamąsias dalis pateikimo, kurios buvo patvirtintos vadovaujantis Tarybos direktyvos 79/112/EEB⁽²⁾ 7 straipsniu.

Šiame pranešime atsižvelgta į darbo grupės dėl Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams posėdyje įvykusias Komisijos Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato (SANTE) atstovų diskusijas su valstybių narių ekspertais.

Šis pranešimas nedaro poveikio aiškinimui, kurį gali pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

1. Įvadas

1. Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011 (toliau – Reglamentas) nustatytas reikalavimas ant visų fasuotų maisto produktų nurodyti tam tikrų sudedamųjų dalių arba tam tikrų kategorijų sudedamųjų dalių, naudojamų gaminant arba ruošiant atitinkamą maisto produktą, kiekį (Reglamento 9 straipsnio 1 dalies d punktas ir 22 straipsnis).
2. Reikalavimas pateikti KISD netaikomas iš vienos sudedamosios dalies sudarytiems maisto produktams, kadangi visais atvejais vienos sudedamosios dalies kiekis atitiks 100 % maisto produkto kiekio.
3. Yra kitų konkrečių atvejų, kai pateikti KISD ant fasuotų maisto produktų nebūtina (Reglamento VIII priedas). Be to, KISD nebūtina pateikti ant vadinamųjų nefasuotų maisto produktų (maisto produktų, kurie pateikiami pardavimui nefasuoti arba vartotojo prašymu pakuojami pardavimo vietoje arba yra fasuoti tiesioginiam pardavimui), nebent valstybės narės yra patvirtinusios nacionalines taisykles, pagal kurias šią informaciją būtina nurodyti ant tokių maisto produktų (Reglamento 44 straipsnis).
4. Galiausiai, reikalavimas pateikti KISD, t. y. nurodyti sudedamųjų dalių kiekį, netaikomas elementams, kurių natūraliai yra maisto produktuose ir kurie nebuvo įdėti į tam tikrą maisto produktą kaip sudedamosios dalys, pvz., kofeinui (kavoje) ir vitaminams bei mineralams (vaisių sultyse).

2. Pareiga pateikti KISD

5. Reglamento 22 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „[a]tskiros sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių, naudotų maisto produktui gaminti ar ruošti, kiekis nurodomas, kai sudedamoji dalis arba atitinkamų sudedamųjų dalių kategorija:
  - a) nurodyta maisto produkto pavadinime arba paprastai vartotojams asocijuojasi su tuo maisto produktu;
  - b) ženklinant išskiriama žodžiais, piešiniais ar grafiniais ženklais; arba
  - c) labiausiai atspindi maisto produkto savybes ir leidžia jį atskirti nuo kitų produktų, su kuriais jis gali būti supainiotas dėl jo pavadinimo ar išvaizdos“.
6. Kalbant apie Reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą, pagal šią nuostatą pateikti KISD būtina, jeigu sudedamoji dalis nurodyta maisto produkto pavadinime, pvz., „pica su kumpiu ir grybais“, „jogurtas su braškėmis“, „lašišos putėsiai“, „šokoladiniai ledai“ (ledai su šokoladu). Šiais atvejais reikia nurodyti pabrauktų maisto produkto pavadinime nurodytų sudedamųjų dalių kiekį.

⁽¹⁾ OL L 304, 2011 11 22, p. 18.

⁽²⁾ OL L 33, 1979 2 8, p. 1.

7. Pagal Reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą KISD taip pat būtina pateikti, jeigu maisto produkto pavadinime nurodyta tam tikra sudedamųjų dalių kategorija, pvz., „pyragėlis su daržovėmis“, „žuvies piršteliai“, „riešutų duona“, „pyragas su vaisių įdaru“. Šiais atvejais reikia nurodyti bendrą daržovių, žuvies, riešutų ar vaisių kiekį maisto produkte.
8. Jeigu tai yra sudėtinės sudedamosios dalys ⁽¹⁾, turėtų būti taikomos šios nuostatos:
- jeigu maisto produkto pavadinime nurodyta sudėtinė sudedamoji dalis (pvz., sausainiai su kreminiu įdaru), turėtų būti pateikta tos sudėtinės sudedamosios dalies (t. y. kreminio įdaro) KISD;
  - jeigu maisto produkto pavadinime nurodyta tam tikra sudėtinės sudedamosios dalies sudedamoji dalis (pvz., sausainiai su kreminiu įdaru su kiaušiniiais), be kiekybinės informacijos apie sudėtinę sudedamąją dalį, tokia informacija turėtų būti pateikta ir apie tą sudedamąją dalį (kiaušinius).
9. Pagal Reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą KISD taip pat būtina pateikti tais atvejais, kai sudedamoji dalis arba sudedamųjų dalių kategorija vartotojui paprastai asocijuojasi su tam tikru maisto produktu. Ši nuostata veikiausiai bus taikoma tais atvejais, kai maisto produktai pavadinti įprastiniais pavadinimais ⁽²⁾ be papildomų aprašomųjų pavadinimų ⁽³⁾. Tokiais atvejais sprendžiant, su kokiomis sudedamosiomis dalimis tikriausiai bus siejamas tik įprastiniu pavadinimu pavadintas maisto produktas, galima atsižvelgti į jo aprašomąjį pavadinimą. Tokiu atveju turėtų būti pateikta kiekybinė informacija apie pagrindines arba svarbias sudedamąsias dalis, nes paprastai būtent jos vartotojams asocijuojasi su tam tikro maisto produkto pavadinimu.

Pavyzdžiai

Įprastiniai pavadinimai	Aprašomojo pavadinimo pavyzdys	Sudedamoji dalis, kurios KISD reikia pateikti
„Lancashire hot pot“	Aviena ir bulvės su svogūnais, morkomis ir riebiu padažu	Aviena
„Chilli con carne“	Malta jautiena su raudonosiomis pupelėmis, pomidorais, paprikomis, svogūnais ir aitriąja paprika	Malta jautiena
„Forloren skildpadde“	Veršiena, maltos mėsos kukuliai ir žuvies kukuliai su svogūnais, morkomis ir chereso padažu	Veršiena
„Damų piršteliai“	Sausainiai su kiaušiniiais	Kiaušiniai
„Brandade“	Bulvių ir atlantinės menkės patiekalas	Atlantinė menkė
„Cassoulet“	Patiekalas su pupelėmis, dešrelėmis ir mėsos gabaliukais	Mėsa
„Königinpastete“	Veršienos troškiny su smidrais ir grybais tešloje	Veršiena
„Königsberger Klopse“	Maltos mėsos kukuliai su baltu padažu su kapareliais	Mėsa
„Gulaschsuppe“	Sriuba su jautiena, svogūnais ir paprika	Jautiena
„Hutspot“	Morkų ir svogūnų patiekalas	Morkos ir svogūnai
„Kåldolmar“	Į kopūsto lapą susukta malta mėsa su ryžiais	Mėsa
„Kroppkakor“	Bulvių ir kvietinių miltų tešlos rutuliukai, įdaryti kepta ir rūkyta malta kiauliena	Kiauliena
„Janssonin kiusaus“ arba „Janssons frestelse“	Bulvių ir ančiuvų patiekalas	Ančiuviai

Vis dėlto, aiškinant šią nuostatą, nereikėtų suprasti, kad kiekvienas pavadinimas, kuriuo maisto produktas parduodamas, galiausiai sietinas su tam tikra sudedamąja dalimi, todėl reikia pateikti tos sudedamosios dalies KISD. Kiekvieną atvejį reikėtų vertinti atskirai. Pavyzdžiui, nebūtina nurodyti gaminant sidrą sunaudotų obuolių kiekio. Taip pat tai nereiškia, kad automatiškai būtina nurodyti mėsos kiekį ant tokių produktų, kaip vytintas kumpis.

⁽¹⁾ Pagal Reglamento 2 straipsnio 2 dalies h punktą „sudėtinė sudedamoji dalis – sudedamoji dalis, kuri pati yra iš daugiau nei vienos sudedamosios dalies sudarytas produktas“.

⁽²⁾ Sąvoka „įprastinis pavadinimas“ apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies o punkte.

⁽³⁾ Sąvoka „aprašomasis pavadinimas“ apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies p punkte.

10. Reglamento 22 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta: „Atskiros sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių, naudotų maisto produktui gaminti ar ruošti, kiekis nurodomas, kai sudedamoji dalis arba atitinkamų sudedamųjų dalių kategorija: <...> b) ženklintan išskiriama žodžiais, piešiniais ar grafiniais ženklais; <...>.“
11. Pagal Reglamento 22 straipsnio 1 dalies b punktą, reikalavimas pateikti KISD taikomas:
- kai etiketėje atkreipiamas dėmesys į tam tikrą sudedamąją dalį arba sudedamųjų dalių kategoriją, ją nurodant ne maisto produkto pavadinime, o kitoje vietoje, pvz., pateikiama tokia informacija:
    - „su vištiena“,
    - „pagaminta su sviestu“,
    - „su kremu“;arba kai etiketėje, bet ne maisto produkto pavadinime, kitokio šrifto, spalvos ir (arba) stiliaus raidėmis atkreipiamas dėmesys į tam tikrą sudedamąją dalį arba sudedamųjų dalių kategoriją;
  - kai atitinkama iliustracija atkreipiamas dėmesys į pasirinktą vieną ar daugiau sudedamųjų dalių, pvz.,
    - orkaitėje troškinta žuvis, ant kurios pakuotės – tik žuvies, iš kurios pagamintas maisto produktas, reljefiškas paveikslas arba iliustracija;
  - kai dėmesys į sudedamąją dalį atkreipiamas jo kilmę primenančiu paveikslėliu, pvz.,
    - karvės paveikslėliu arba piešiniu atkreipiamas dėmesys į pieno produktus, iš kurių pagamintas maisto produktas, pvz., pieną, sviestą.
12. Yra vaizdinių elementų, kuriems neturėtų būti taikoma ši nuostata. Pavyzdžiui:
- kai paveikslėlyje pavaizduotas parduodamas maisto produktas; kai vaizdiniame elemente parodyta, kaip galima pateikti atitinkamą maisto produktą, jeigu vaizdinio elemento pobūdis yra aiškus ir jame niekaip kitaip neatkreipiamas dėmesys į parduodamą maisto produktą ir (arba) kurią nors iš jo sudedamųjų dalių;
  - kai paveikslėlyje pavaizduotos visos maisto produkto sudedamosios dalys, neatkreipiant dėmesio į kurią nors vieną konkrečią sudedamąją dalį;
  - kai maisto produkto ruošinio pakuotės vaizdiniame elemente, neatkreipiant dėmesio į kurią nors konkrečią sudedamąją dalį, parodyta, kaip paruošti maisto produktą pagal nurodymus.
13. Reglamento 22 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta: „Atskiros sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių, naudotų maisto produktui gaminti ar ruošti, kiekis nurodomas, kai sudedamoji dalis arba atitinkamų sudedamųjų dalių kategorija: <...> c) labiausiai atspindi maisto produkto savybes ir leidžia jį atskirti nuo kitų produktų, su kuriais jis gali būti supainiotas dėl jo pavadinimo ar išvaizdos.“
14. Šios nuostatos tikslas – patenkinti vartotojų poreikius tose valstybėse narėse, kuriose reglamentuojama tam tikrų maisto produktų sudėtis ir (arba) tam tikri pavadinimai vartotojams asocijuojasi su konkrečia maisto produktų sudėtimi.
- Maisto produktų, kuriems ši nuostata veikiausiai turės įtakos, yra labai nedaug, kadangi ji skirta produktams, kurių sudėtis kiekvienoje valstybėje narėje gali labai skirtis, bet kurie paprastai parduodami tuo pačiu pavadinimu.
- Per įvykusias diskusijas su valstybių narių ekspertais lig šiol nustatyti šie produktai:
- majonezas,
  - marcipanas.
- Kad reikalavimas pateikti KISD būtų taikomas, turi būti įvykdytos toliau išdėstytos dvi sąlygos. Sudedamoji dalis arba jos kategorija turi būti būtina tam, kad būtų galima
- apibūdinti maisto produktą ir
  - atskirti jį nuo kitų produktų, su kuriais jis gali būti supainiotas dėl jo pavadinimo ar išvaizdos.
3. **Nuostatos, leidžiančios nesilaikyti pareigos pateikti KISD**
15. Reglamento VIII priede nurodyti atvejai, kai nebūtina pateikti KISD.

16. Reglamento VIII priedo 1 punkto a papunkčio i dalyje nurodyta, kad „1. Kiekio nurodyti nereikia: a) kai sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos: i) grynasis svoris be skystos terpės nurodomas remiantis IX priedo 5 dalimi; <...>“.

Reglamento IX priedo 5 punkte nurodyta, kad „[k]ai kietas maisto produktas pateikiamas skystoje terpėje, ženklinant nurodomas ir grynasis maisto produkto svoris be skystos terpės. Jei maisto produktas yra glazūruotas, grynasis maisto produkto svoris nurodomas be glazūros.“

Šioje dalyje skysta terpė – toliau nurodyti produktai, kurie gali būti mišinyje, užšaldyti arba greitai užšaldyti, jei skystis yra tik to ruošinio pagrindinių dalių priedas ir todėl nėra lemiamas veiksnys perkant: vanduo, vandeniniai druskos tirpalai, sūrymas, maistingų rūgščių vandeniniai tirpalai, actas, cukrų vandeniniai tirpalai, kitų saldinimo medžiagų vandeniniai tirpalai, vaisių arba daržovių sultys, kai produktai yra vaisiai arba daržovės.“

Todėl, atsižvelgiant į minėtas Reglamento nuostatas, produktams, kurių etiketėje, vadovaujantis IX priedo 5 punktu, turi būti nurodytas grynasis svoris be skystos terpės ir grynasis svoris, netaikomas reikalavimas atskirai pateikti KISD. Sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių kiekį galima apskaičiuoti pagal nurodytą grynąjį svorį be skystos terpės.

Pavyzdžiai: tunai savo sultyse, ananasai sirupe.

Pagal analogiją tokiu pačiu principu galima vadovautis, kai skystyje (skystoje terpėje) (pvz., saulėgrąžų aliejuje) parduodamo produkto, kuriam netaikomas IX priedo 5 punktas, etiketėje pateikta neprivaloma informacija apie grynąjį svorį be skystos terpės. Sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių kiekį galima apskaičiuoti pagal nurodytą grynąjį svorį be skystos terpės. Todėl tokiu atveju neturėtų būti privaloma pateikti KISD.

Nuo reikalavimo pateikti KISD neatleidžiama, kai nurodomas iš kelių sudedamųjų dalių sudarytų produktų grynasis svoris ir grynasis svoris be skystos terpės, jei pavadinime nurodyta arba kaip nors akcentuota viena arba kelios iš tų sudedamųjų dalių. Kiekvienos sudedamosios dalies kiekio negalima apskaičiuoti pagal jau nurodytą svorį.

Pavyzdys – skystyje (skystoje terpėje) parduodamos alyvuogės ir paprikos. Tokiu atveju būtina atskirai pateikti alyvuogių ir paprikų KISD.

17. Reglamento VIII priedo 1 punkto a papunkčio ii dalyje nurodyta, kad „1. Kiekio nurodyti nereikia: a) kai sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos: <...> ii) kiekius ženklinant pagal Sąjungos nuostatas jau privaloma nurodyti; <...>“.

Šiame punkte minimos Sąjungos nuostatos nurodytos toliau pateiktoje lentelėje. KISD nebūtina pateikti, jeigu teisės aktais jau nustatytas reikalavimas etiketėje nurodyti sudedamosios dalies arba atitinkamos kategorijos sudedamųjų dalių kiekį. Vis dėlto, jeigu nektarai ir džemai pagaminti iš dviejų ar daugiau vaisių, į kuriuos žodžiais arba paveikslėliais atskirai atkreipiamas dėmesys maisto produkto etiketėje arba kurie atskirai nurodyti maisto produkto pavadinime, tų sudedamųjų dalių kiekis arba procentinė dalis taip pat turi būti nurodyti.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/4/EB ⁽¹⁾	Kavos ekstraktai ir cikorijos ekstraktai (2 straipsnis)
Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/36/EB ⁽²⁾	Kakavos ir šokolado produktai (3 straipsnis)
Tarybos direktyva 2001/112/EB ⁽³⁾	Vaisių sultys ir tam tikri panašūs produktai (3 straipsnio 7 dalis: vaisių kiekis nektare)
Tarybos direktyva 2001/113/EB ⁽⁴⁾	Vaisių džemai, želė ir marmeladai bei kaštonų tyrė (2 straipsnis)

⁽¹⁾ OL L 66, 1999 3 13, p. 26.

⁽²⁾ OL L 197, 2000 8 3, p. 19.

⁽³⁾ OL L 10, 2002 1 12, p. 58.

⁽⁴⁾ OL L 10, 2002 1 12, p. 67.

18. Reglamento VIII priedo 1 punkto a papunkčio iii dalyje nurodyta, kad „[k]iekio nurodyti nereikia: a) kai sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos: <...> iii) mažais kiekiais naudojamos kaip kvapiosios medžiagos; <...>“.

Reikėtų suprasti, kad šis reikalavimas pateikti KISD netaikomas ne tik kvapiosioms medžiagoms, kurių apibrėžtis pateikta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1334/2008 ⁽¹⁾ – jis netaikomas bet kurioms sudedamosioms dalims (arba sudedamųjų dalių kategorijoms), kurios naudojamos mažais kiekiais maisto produktui paskaninti (pvz., česnakams, prieskoninėms žolelėms, prieskoniams).

Reglamente neapibrėžta sąvoka „maži kiekiai“. Tai reikėtų įvertinti kiekvienu konkrečiu atveju atskirai.

Pavyzdžiai: duona su česnakais, krevėčių kokteilio skonio traškučiai, vištienos skonio traškučiai.

19. Reglamento VIII priedo 1 punkto a papunkčio iv dalyje nurodyta, kad „[k]iekio nurodyti nereikia: a) kai sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos: <...> iv) nors ir nurodytos maisto produkto pavadinime, tačiau negali nulemti šalies, kurioje produktas parduodamas, vartotojo pasirinkimo, nes kiekio skirtumai nėra esminis kriterijus, pagal kurį būtų galima spręsti apie maisto produkto savybes arba atskirti jį nuo kitų panašių maisto produktų; <...>“.

Vadovaujantis šia nuostata, reikalavimas pateikti KISD netaikomas, kai maisto produkto pavadinime paminėtos sudedamosios dalies kiekis neturi įtakos vartotojo sprendimui nusipirkti produktą.

Nuo šio reikalavimo atleidžiama tik tais atvejais, kai sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorija nurodyta maisto produkto pavadinime. Nuo jo taip pat atleidžiama, kai ant skirtingų pakuotės pusių pakartota ta pati maisto produkto pavadinimo formulė. Nuo reikalavimo nurodyti sudedamųjų dalių kiekį neturėtų būti atleidžiama, jeigu sudedamosios dalies pavadinimas yra išryškintas, ypač kai tas pavadinimas yra ne maisto produkto pavadinimo, o informacijos, kuria siekiama atkreipti pirkėjo dėmesį į tai, kad tame maisto produkte yra šios sudedamosios dalies, dalis.

Pavyzdžiui, šio reikalavimo galima netaikyti šių rūšių maisto produktams:

- salykliniam viskiui (viskiui) ir panašioms produktams, kaip antai iš grūdų gaminamai degtinei,
- tipiniams likeriams, kurių pavadinime nurodyta tik ta sudedamoji dalis, kuri naudojama siekiant suteikti alkoholiui tam tikrą aromatą,
- vynuogių išspaudų alkoholiniams gėrimams, alkoholiniams gėrimams iš vaisių, maceruotiems ir distiliuotiems alkoholiniams gėrimams (kurių pavadinime pirmiausia nurodyti vaisiai) ir Geist tipo brendžiams (kurių pavadinime pirmiausia nurodyti vaisiai arba žaliava, iš kurių jie pagaminti), kurie nurodyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 ⁽²⁾ II priedo 6, 9, 16 ir 17 punktuose,
- sojų padažui,
- šiaudeliams su druska,
- šiaudeliams su aguonomis,
- šiaudeliams su sezamais,
- gruzdintiems kukurūzams,
- medausalui.

20. Reglamento VIII priedo 1 punkto b papunktyje nurodyta: „Kiekio nurodyti nereikia: b) kai pagal konkrečias Sąjungos nuostatas sudedamosios dalies arba sudedamosios dalies kategorijos kiekis tiksliai nustatytas, bet nenumatyta jo nurodyti ženklinant; <...>“.

Sąjungos teisės aktuose nėra nuostatų dėl tikslų sudedamųjų dalių kiekių, kurių nereikia nurodyti ženklinant. Pagal Reglamento VIII priedo 1 punkto b papunktį reikalaujama, kad kiekis būtų tiksliai nustatytas. Todėl jeigu maisto produkte yra minimalus tam tikros sudedamosios medžiagos kiekis, tai neturėtų būti vertinama kaip pagrindas, vadovaujantis šia nuostata, netaikyti reikalavimo nurodyti sudedamosios dalies kiekį.

21. Reglamento VIII priedo 1 punkto c papunktyje nurodyta, kad „[k]iekio nurodyti nereikia: c) VII priedo A dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais atvejais“.
22. Reglamento VII priedo A dalies 4 punkte nurodyta, kad „[v]aisiai, daržovės ar grybai, iš kurių nė vienas nėra vyraujantis pagal svorį ir kurie naudojami kintančiomis dalimis mišinyje, kuris yra maisto produkto sudedamoji dalis, sudedamųjų dalių sąrašė gali būti skirstomi į grupes „vaisiai“, „daržovės“ ar „grybai“, pridodant žodžius „įvairiomis dalimis“, po kurių iš karto pateikiamas esančių vaisių, daržovių ar grybų sąrašas. Tokiais atvejais mišinys į sudedamųjų dalių sąrašą įtraukiamas pagal 18 straipsnio 1 dalį, remiantis visa esančių vaisių, daržovių ar grybų mase.“

⁽¹⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 34.

⁽²⁾ OL L 39, 2008 2 13, p. 16.

Šiuo atveju nereikia pateikti kiekvieno to mišinio elemento KISD, jeigu nė vienas iš tų elementų nėra aiškiai vyraujantis pagal svorį ir tie elementai naudojami daugiausia kintančiomis dalimis.

23. Reglamento VII priedo A dalies 5 punkte nurodyta, kad „[p]rieskonių ir prieskoninių augalų mišiniai, kuriuose pagal svorį neišsiskiria nė vienas prieskonis ar prieskoninis augalas, gali būti išvardyti kitokia tvarka; tokiu atveju sudedamųjų dalių sąrašė įrašomi žodžiai „įvairiomis dalimis““.

Šiuo atveju nereikia pateikti kiekvieno to mišinio elemento KISD, jeigu nė vienas iš tų elementų nėra aiškiai vyraujantis pagal svorį.

24. Reglamento VIII priedo 2 punkte nurodyta, kad „22 straipsnio 1 dalies a ir b punktai netaikomi, kai: a) sudedamajai daliai ar sudedamųjų dalių kategorijai taikoma nuoroda „su saldikliu (saldikliais)“ arba „su cukrumi (cukrais) ir saldikliu (saldikliais)“, jei pagal III priedą ši nuoroda pateikiama su maisto produkto pavadinimu; arba b) įdėta vitaminų ir mineralinių medžiagų, jei tas medžiagas reikia nurodyti maistingumo deklaracijoje“.

Vadovaujantis tuo pačiu principu, neturėtų būti reikalaujama pateikti su 22 straipsnio 1 dalies a ir b punktais susijusios kiekybinės informacijos apie įdėtas maisto medžiagas ir kitas poveikį maistingumui ar fiziologinį poveikį turinčias medžiagas, kurios yra maisto papildų sudedamosios dalys, kai informacija apie maistingumą pateikta vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/46/EB ⁽¹⁾ 8 straipsniu.

4. KISD išraiškos formos

25. Reglamento VIII priedo 3 punkto a papunktyje nurodyta, kad „[s]udedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos kiekis nurodomas: a) išreiškiant procentiniu dydžiu, atitinkančiu sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kiekį jos (jų) naudojimo metu; <...>“.

Nurodomas sudedamosios dalies kiekis apskaičiuojamas remiantis receptu tuo metu, kad sudedamosios dalys dedamos į maisto produktą, t. y. naudojamas tas pats metodas, kuris taikomas nustatant sudedamųjų dalių eilės tvarką jų sąrašė (Reglamento 18 straipsnio 1 dalis).

26. Reglamento VIII priedo 4 punkte išvardyti atvejai, kai leidžiama netaikyti 3 punkto a papunktyje nustatyto principo, visų pirma maisto produktams, kurie dėl apdorojimo neteko drėgmės, taip pat lakiosioms sudedamosioms dalims ir koncentruotiems bei dehidratuotiems maisto produktams ir sudedamosioms dalims.

Tiksliau

27. Reglamento VIII priedo 4 punkto a papunktyje nurodyta: „Nukrypstant nuo 3 punkto: jei maisto produktai prarado drėgmę juos termiškai ar kitaip apdorojus, kiekis išreiškiamas procentiniu dydžiu, kuris atitinka įdėtą sudedamosios dalies (sudedamųjų dalių) kiekį, susijusį su galutiniu produktu, išskyrus jei visų ženklinant nurodytų sudedamųjų dalių kiekis arba jų visas kiekis viršija 100 %, nes tokiu atveju kiekis nurodomas remiantis sudedamosios dalies (sudedamųjų dalių), įdėtų paruošti 100 g galutinio produkto, kiekiu;“.

Ant maisto produktų, kurie pagaminti netenka drėgmės (pvz., pyragų, sausainių, pyragų su įdaru, vytintos mėsos produktų), KISD turi būti pateikta remiantis sudedamųjų dalių kiekiu jų sumaišymo etape ir išreikšta galutinio produkto kiekio procentine dalimi. Pavyzdžiui:

sviestinių sausainių, ant kurių pakuotės reikia pateikti tik jų sudėtyje esančio sviesto KISD, atveju reikia skaičiuoti taip:

Sudedamųjų dalių svoris:

miltai – 100 g;

cukrus – 40 g;

sviestas – 50 g;

kiaušiniai – 10 g;

Bendras sudedamųjų dalių svoris jų sumaišymo etape – 200 g;

Bendras galutinio produkto svoris iškepus – 170 g;

Sviestinių sausainių sudėtyje esančio sviesto kiekis apskaičiuojamas taip: $(50/170) \cdot 100 = 29,4\%$ sviesto.

Kadangi apskaičiuotas sviestinių sausainių sudėtyje esančio sviesto kiekis neviršija 100 %, sviesto KISD reikia nurodyti kaip galutinio produkto kiekio procentinę dalį (t. y. 29,4 %).

⁽¹⁾ OL L 183, 2002 7 12, p. 51.

Jeigu apskaičiuotas sudedamosios dalies kiekis galutiniame produkte viršija 100 %, sudedamosios dalies KISD reikia nurodyti remiantis sudedamosios (-ųjų) dalies (-ių), kurių reikia 100 g galutinio produkto paruošti, svoriu. Pavyzdžiui:

iš kiaulienos pagaminto vytinto mėsos produkto (salamio), ant kurio pakuotės reikia pateikti tik jo sudėtyje esančios kiaulienos KISD, atveju reikia skaičiuoti taip:

Sudedamųjų dalių svoris:

kiauliena – 120 g;

druska – 4,1 g;

pieno milteliai – 3 g;

kitos sudedamosios dalys – 2,9 g.

Bendras sudedamųjų dalių svoris jų sumaišymo etape – 130 g;

Bendras galutinio produkto svoris – 100 g;

Vytinto mėsos produkto sudėtyje esančios kiaulienos kiekis apskaičiuojamas taip: $(120/100) \cdot 100 = 120\%$ kiaulienos.

Jeigu apskaičiuotas kiaulienos kiekis galutiniame produkte viršija 100 %, sudedamosios dalies procentinę dalį reikia pakeisti informacija apie kiaulienos, kurios reikia 100 g salamio pagaminti, svorį (pvz., KISD būtų galima išreikšti taip: „100 g salamio pagaminti sunaudota 120 g kiaulienos.“).

28. Reglamento VIII priedo 4 punkto b papunktyje nurodyta: „Nukrypstant nuo 3 punkto: <...> b) lakiųjų sudedamųjų dalių kiekis nurodomas pagal jų svorio galutiniame produkte santykį.“

Maisto produktuose esančių lakiųjų sudedamųjų dalių (pvz., brendžio pyrage arba pudinge) KISD turi būti pateikta remiantis tų sudedamųjų dalių kiekiu jų sumaišymo etape ir išreikšta galutinio produkto svorio procentine dalimi.

29. Reglamento VIII priedo 4 punkto c papunktyje nurodyta: „Nukrypstant nuo 3 punkto: <...> c) sudedamųjų dalių, įdėtų koncentruota ar dehidratuota forma ir atgamintų gamybos metu, kiekis gali būti nurodomas pagal svorį, buvusį prieš jas koncentruojant bei dehidratuojant.“

Pirmiau išdėstyta nukrypti leidžianti nuostata turi būti aiškinama kartu su reglamento VII priedo A dalies 2 punktu, kuriame nurodyta, kad „[k]oncentruotos ar dehidratuotos sudedamosios dalys, atgamintos gamybos proceso metu, gali būti išvardytos pagal kiekį, buvusį prieš jas koncentruojant bei dehidratuojant“. Taigi, kai maisto tvarkymo subjektas, naudodamasis VII priedo A dalies 2 punkto nuostata, išvardija sudedamąsias dalis, vadovaudamasis VIII priedo 4 punkto c papunkčio nuostata, jis taip pat turi pateikti KISD.

30. Reglamento VIII priedo 4 punkto d papunktyje nurodyta: „Nukrypstant nuo 3 punkto: <...> d) koncentruotų ar dehidratuotų maisto produktų, kuriuos ketinama atgaminti pridėdam vandens, sudedamųjų dalių kiekis gali būti nurodytas pagal jų svorio atgamintame produkte santykį.“

Pirmiau išdėstyta nukrypti leidžianti nuostata turi būti aiškinama kartu su Reglamento VII priedo A dalies 3 punktu, kuriame nurodyta, kad „[k]oncentruotų arba dehidratuotų maisto produktų, kuriuos ketinama atgaminti pridėdam vandens, sudedamosios dalys | Gali būti išvardytos pagal jų dalį atgamintame produkte, tačiau sudedamųjų dalių sąrašė turi būti įrašyti žodžiai „atgaminto produkto sudedamosios dalys“ arba „paruošto vartoti produkto sudedamosios dalys““. Taigi, kai maisto tvarkymo subjektas, naudodamasis VII priedo A dalies 3 punkto nuostata, išvardija sudedamąsias dalis, vadovaudamasis VIII priedo 4 punkto d papunkčio nuostata, jis taip pat turi pateikti KISD.

31. KISD turėtų būti susijusi su sudedamųjų dalių sąrašė nurodytomis sudedamosiomis dalimis. Pateikiant tokių sudedamųjų dalių, kaip „vištiena“, „pienas“, „kiaušiniai“, „bananai“, kiekybinę informaciją, reikėtų nurodyti žalios (neapdorotos) sudedamosios dalies kiekį, kadangi nurodytame pavadinime nepateikiama jokios informacijos apie jos apdorojimą, o tai reiškia, kad naudota žalia (neapdorota) sudedamoji dalis. Jeigu iš sudedamųjų dalių pavadinimo matyti, kad naudotos apdorotos formos sudedamosios dalys, pvz., „kepta višta“, „pieno milteliai“, „cukruoti vaisiai“, reikia pateikti tokios formos sudedamosios dalies kiekybinę informaciją, kokios ji naudota.

32. Reglamento VII priedo A dalies 1 punkte nurodyta, kad įdėtas vanduo ir lakieji produktai turi būti išvardyti pagal jų svorį galutiniame produkte. Tačiau ši nuostata netaikoma įdėtam vandeniui, jeigu jo kiekis neviršija 5 % galutinio produkto svorio. Ši nukrypti leidžianti nuostata netaikoma mėsai, mėsos pusgaminiams, neperdirbtiems žuvininkystės produktams ir neperdirbtiems dvigeldžiams moliuskams.

Vis dėlto, skaičiuojant maisto produkto, į kurį įdėta vandens, sudedamųjų dalių kiekį, reikia atsižvelgti į įdėto vandens, kurio kiekis nesiekia 5 % galutinio produkto svorio, kiekį.

33. Ženklinant nurodomi kiekiai – tai vidutinis sudedamosios dalies arba tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių kiekis, kurį reikia nurodyti. Vidutinis kiekis – tai sudedamosios dalies ar tam tikros kategorijos sudedamųjų dalių kiekis, kuris gaunamas laikantis recepto ir gerosios gamybos praktikos reikalavimų ir kuris suteikia gamintojui galimybę neviršyti norminių gamybos skirtumų.

5. KISD vieta ženklinant

34. KISD yra Reglamento 9 straipsnio 1 dalyje nurodyti privalomi duomenys, kuriuos reikia pateikti etiketėje vadovaujantis 13 straipsnyje „Privalomų duomenų pateikimas“ nustatytais taisyklėmis.

35. Reglamento VIII priedo 3 punkto b papunktyje teigiama: „Sudedamosios dalies arba sudedamųjų dalių kategorijos kiekis nurodomas: <...> b) maisto produkto pavadinime arba iš karto po jo arba sudedamųjų dalių sąraše, susijusiame su atitinkama sudedamąja dalimi arba sudedamųjų dalių kategorija.“

36. Sudedamųjų dalių, kurių kategorijos nenurodytos VII priedo B dalyje, ir kurių dėl to negalima po vieną išvardyti sudedamųjų dalių sąraše, kiekybinę informaciją reikia pateikti maisto produkto pavadinime arba iš karto po jo.

37. Maisto produktų, kuriems šiuo metu netaikomas reikalavimas nurodyti sudedamąsias dalis, KISD turi būti pateikta maisto produkto pavadinime arba iš karto po jo, nebent sudedamųjų dalių sąrašas neprivalomąja tvarka pateiktas ženklinant – tokiu atveju KISD gali būti pateikta sudedamųjų dalių sąraše.
